

EN ROSCOE AL VENT

Aquell any, un mal vent va bufar per tota la ciutat i va amenaçar de destruir testos, fortunes familiars, reputacions, l'amor veritable i diverses menes de virtut. En Roscoe, que caminava per la carretera, va notar el vent a l'esquena i va sentir que duia unes veus.

—Saps d'on surt, aquest vent tan terrible, Roscoe? —li van preguntar les veus.

—No —va dir ell—, però no estic segur que realment sigui terrible. Pot ser que s'hagin exagerat els estralls que fa, i fins i tot pot ser que n'hi hagi que siguin un frau.

—I ja hi creu, la gent, en els bons mals vents?

—És clar —va respondre ell—. I quan bufa un d'aquests vents omple les veles de la ciutat, alimenta els nadons, reconforta els estrangers, dóna un sentit als morts, tranquil·litza els inútils, redreça els desencaminats i viceversa. El bon mal vent és un paradigma de la perfecció, i ja cal que hi estiguem atents.

—I per què ens hauríem de creure el que ens dius?

—Perquè, de la mateixa manera que sóc incapaç de dir la veritat —va dir en Roscoe—, també ho sóc de dir mentides, que, com tothom sap, són el secret dels polítics d'èxit.

14 WILLIAM KENNEDY

—*Ets un polític, tu, Roscoe?*

—*Em nego a respondre aquesta pregunta, que podria degradar-me o incriminar-me.*

Les esferes de la guerra i de la pau

En Roscoe Owen Conway presidia la reunió al quarter general del Partit Demòcrata d'Albany, a la setena planta de l'edifici de l'State Bank, la principal parada dels demòcrates en el camí del cel. El quarter general ocupava tres grans despatxos: el d'en Roscoe, secretari i número dos del partit, que hi rebia deutors i gent que venia a demanar-li coses, un segon des del qual en Bart Merrigan i en Joey Manucci controlaven el flux de trucades i visitants, i un tercer destinat a la caixa forta, que en el moment d'instal·lar-la era la més grossa de la ciutat fora d'una institució bancària. Últimament, a la caixa no hi havia diners, només un grapat de dades financeres enganyoses amb què el partit alimentava els investigadors del govern, que s'havien abatut sobre els arxius del partit des del 1942, l'any que el governador electe es va jurar que destruiria els demòcrates d'Albany.

En comptes d'anar a la caixa forta, els diners anaven a parar al calaix de dalt de l'escriptori d'en Roscoe, que els posava allà sense comptar-los sempre que un visitant com ara en Philly Fillipone, que venia productes alimentaris a la ciutat i a la resta del comtat, li donava un feix de bitllets de més d'un dit de gruix lligats amb una goma de pollastre.

—Potser val més que els comptis perquè no hi hagi cap error —li deia en Philly.

En Roscoe va fer veure que no captava aquella al·lusió a la possibilitat de furtar diners al partit, ni que fos per error. Va deixar els diners al calaix i en Philly hi va veure una pila de bitllets de vint. Els negocis demòcrates es feien amb bitllets de vint. En acabat, en Philly li va preguntar:

—Algun canvi en la manera de treballar d'aquest any, Roscoe?

—No —va dir en Roscoe—, tot com sempre. —I en Philly se'n va anar.

A la seva taula de vora de la porta, en Joey Manucci va apuntar, al full ratllat on portava el registre dels visitants i l'ordre en què arribaven, els noms dels homes que acabaven d'entrar, Jimmy Givney i Cutie LaRue. En Joey ho escrivia amb lletres de pal, perquè no sabia escriure ni llegir la lletra minúscula. En Bart Merrigan va parlar amb els dos nouvinguts. En Merrigan, que havia servit a l'exèrcit amb en Roscoe i en Patsy McCall el 1917, tenia l'estructura física d'una bitlla, havia estat boxejador i era un home molt enèrgic a qui en Roscoe hauria confiat la vida. En Merrigan va treure el cap al despatx d'en Roscoe.

—Ha trucat en Patsy. Serà al vestíbul del Ten Eyck d'aquí a un quart d'hora. Acaben d'arribar en Givney, del districte dotzè, i en Cutie LaRue.

—Digue'ls que tornin divendres —va dir en Roscoe—. S'ha acabat, la guerra?

—No encara. En Cutie diu que tens un bon motiu per voler-lo veure.

—Com ho sap?

—Ho sap. I el que en Cutie no sàpiga segur que ho acaba descobrint.

—Fes-lo passar.

En Merrigan va dir a en Jimmy Givney que tornés a passar divendres i en Joey va ratllar el seu nom amb l'ajuda d'un regle, perquè quedés ben polit. En Merrigan va apujar el volum de la

ràdio, on esperava notícies de la rendició japonesa. A la paret de darrere de la seva taula hi havia una fotografia emmarcada del nou president. A la paret de davant hi penjaven George Washington, Franklin Delano Roosevelt, encara recobert de crepè negre, i l'Alexander Fitzgibbon, el jove alcalde d'Albany.

—En què et puc ajudar, Cute? —va preguntar en Roscoe.

—Podríem tancar la porta?

—Tanca-la.

En Cutie ho va fer. Després va seure. En George (Cutie) LaRue era un aspirant a advocat que havia suspès l'examen d'ingrés al col·legi d'advocats catorze vegades en vuit estats diferents abans d'aprovar-lo. No exercia la professió, però es tutejava amb la majoria de la classe política d'Albany. Feia de lobbista legislatiu i tothom el coneixia pels seus ulls, grossos, orientals i de parpelles feixugues, tot i que en realitat era francès. Tenia el front baix i es pentinava els cabells ben rectes cap enrere. Tenia el tic de posar-se bé els cabells sobre l'orella dreta amb la part de sota de la mà mentre treia el fum de la cigarreta per la boca i l'inhalava pel nas. En Cutie entenia les teves necessitats i sovint feia pressió a favor teu, tant si li pagaves com si no. Si obtenia resultats, li pagaves. Si no n'aconseguia, l'any que ve segur que ho tornava a intentar. Com que era un home ambiciós, no tenia rancúnies. Una vegada, en Cutie havia sentit dir a en Patsy que li agradaria tenir un determinat llibre sobre Ambrose Burnside, un general de la Guerra Civil, però que estava descatalogat. En Cutie es va assabentar que a la biblioteca de West Point n'hi havia una còpia. Va agafar el cotxe, va anar fins a West Point, va robar el llibre i el va donar a en Patsy.

—El que ve ara no t'ho he dit jo —va dir en Cutie a en Roscoe.

—Ni tan sols sé quina cara tens —va dir en Roscoe.

—Ho he sentit aquesta tarda del despatx de l'Scuffy. Directament, Roscoe, ho dic de debò.

—Parles per parlar o mires de dir-me alguna cosa, Cute?

18 WILLIAM KENNEDY

—Et volen a tu.

—Quina gran notícia, Cute. Llàstima que no et puguis quedar una mica més.

—Tenen material que podrien fer servir.

—Com els quaranta mil que faltaven la vegada que van aconseguir l'ordre per investigar els nostres llibres? No s'han pas perdut, aquests diners —va dir en Roscoe.

—T'intercepten les línies, et llegeixen el correu, vigilen la Trish Cooney, la teva novieta esbojarrada.

—És fàcil de vigilar. A més a més, sempre deixa els porticons oberts.

—Saben tots els teus moviments amb les dones.

—I els paguen, per això?

—Tens una certa reputació. I ja saps com els agraden els escàndols.

—Ja m'agradaria, tenir una vida tan interessant. Però gràcies, Cute. És tot?

—Et segueixen nit i dia. Vaig sentir que l'Scully mateix deia que si t'enxampaven a tu estaria tan content com si enxampaven en Patsy.

—M'alegra saber-ho.

—Ja saps el que busco, Roscoe.

—Sí que ho sé. Un petit jutjat on et sentis com a casa.

—No és demanar tant. No estic parlant del Tribunal Suprem. Amb un jutjat d'assumptes menors ja faria. O de trànsit. Seria un jutge fantàstic, jo.

En Roscoe va pensar-hi: El Jutge Bufó.* Bufó, el jutge. Jutge bufonet. Bufonet jutget. El jurat del tribunal estaria al servei del bufó.

—Fantàstic —va dir en Roscoe—. No cal dir-ho.

* *Cute és bufó en anglès (N. del T.)*

En Roscoe es va posar el vestit de cotó de ratlles, va fer adéu amb la mà als nois, va baixar amb ascensor i va enfilel el carrer State amunt. Era el 14 d'agost del 1945. En Roscoe duia una barba completa que li grisejava, però el bigoti seguia sent gairebé del tot negre. No confiïs mai en ningú, ni que sigui el teu germà, que tingui la barba d'un color i el bigoti d'un altre. Estava gras però només semblava fornit, estava a punt de desenvolupar una úlcera però tenia aire d'estar en forma. Bullia per dins, però se'l veia fresc i tranquil amb el seu vestit.

Va entrar per la porta del Ten Eyck que donava a State i va pujar les escales fins al vestíbul, també força fresc i ple de gent que s'hi registrava: tres soldats, dues dones del cos femení de l'exèrcit, un mariner i una noia; anirien curts d'habitacions, avui, si els japonesos es rendien. Va avançar sobre el terra de marbre i es va asseure al lloc de sempre, exactament on seia el seu pare, Felix Conway, al racó que tant aleshores com ara es coneixia com el racó Conway. Va fer un senyal a en Whitey, el mosso, perquè li enviés un cambrer amb ginebra i aigua de quinina, el seu ritual de cada dia a aquella hora. Va mirar a l'altra banda del vestíbul buscant-hi el seu pare. Necessito que m'aconsellis, va dir al vell.

En Roscoe es trobava en un estat de confusió tan gran que havia demanat a en Patsy McCall i l'Elisha Fitzgibbon, els dos grans amics amb qui formava el triumvirat de consellers del Partit Demòcrata d'Albany, que vinguessin a parlar amb ell a l'hotel, lluny de qualsevol altra orella. En Roscoe, que en aquest moment hi veu a través del temps, troba el seu pare assegut al seu racó. És una tarda gelada de la primavera del 1917, a Europa es lluita en la Primera Guerra Mundial i falta poc perquè en Roscoe, que té vint-i-set anys, es trobi al mig d'aquesta guerra. És un advocat sempre ben afaitat que té com a principal client la fàbrica Acers Fitzgibbon i amb un ull posat en la política.

En Felix Conway és un home de seixanta-cinc anys amb una gran barba grisa que li baixa fins al pit i li cobreix la corbata.

Porta una armilla, un vestit, un sobretot i una gorra, però també es tapa amb una manta per assuaujar els mortals corrents d'aire que travessen el vestíbul de l'hotel Ten Eyck durant la primavera. En Felix viu a l'hotel i hi seguirà vivint la resta dels seus dies, que no són gaires. Ha guanyat tres cops l'alcaldia, l'han destituït, i ha aconseguit una fortuna considerable fabricant cervesa, *ale* i *lager*. El van expulsar de l'ajuntament el 1893 arran d'una demanda per frau electoral, però els demòcrates van tornar a guanyar l'alcaldia a les eleccions següents i la van mantenir durant cinc anys. En aquella època, en Felix era l'estadista més veterà del partit, tenia un despatx al costat del nou alcalde i organitzava dinars a la sala Sadler del Keeler's, on era el centre d'interès dels demòcrates i influïa en tota mena de venedors. Aquest període esplèndid de la vida d'en Felix es va acabar el 1899.

Aquell any els republicans van aconseguir el control de l'ajuntament i van descobrir que es podien permetre dinar al Keeler's, que tenia un gran restaurant. En Felix, però, no va poder suportar els seus efluvis i va decidir fer els àpats a casa. Va trigar sis mesos a reconèixer que no estava fet per viure tot el dia amb la seva dona, els seus dos fills i les seves tres filles. I quan finalment ho va acceptar, va desfil·lar cap a l'hotel Ten Eyck i va dir a la família: Adéu, estimats, seré a casa els dissabtes a la tarda i em quedaré fins al diumenge a l'hora del te. Ens ho pasarem molt bé, anirem a missa i menjarem una mica de cuina casolana, oi que serà fantàstic? Sí, sí que ho serà, i en acabat ja no caldrà que ens vegem fins al cap d'una setmana.

El 1917, els republicans estan segurs al poder i els demòcrates ni tan sols intenten guanyar les eleccions; els surt més a compte fer el paper de perdedors i acceptar els corresponents donatius republicans. Però els elements de reforma demòcrata perviuen i vet aquí en Roscoe, assegut a la vora del seu pare mentre dóna audiència a un flux constant i engrescador de polítics, amiguets, velles glòries i joves promeses. Absolutament cada dia, els mos-

sos posen el rètol de «reservat» al racó d'en Felix Conway, tauleta de marbre, butaca imperi i sofà. En aquest moment, en Felix seu a la butaca i dona audiència a l'Eddie McDermott, el líder d'una nova facció reformista que intenta desafiar l'organització inútil però invulnerable que en Packy McCabe ha bastit al Partit Demòcrata d'Albany durant les primàries del 1917.

L'Eddie mira en Felix als ulls, fixament, mentre li exposa com pensa reformar el partit si guanya les primàries i com pensa reformar la ciutat si guanya les eleccions. Inclina cada vegada més el cos cap a en Felix i li parla en veu fluixíssima fins que finalment deixa el sofà per posar un genoll a terra i donar un aire no només sincer sinó també de genuflexió al seu missatge, i xiuxieja al Salomó de la política d'Albany:

—Vostè vol que els demòcrates es recuperin i tornin a conquerir l'alcaldia, oi, senyor?

—Oh, i tant, i tant —diu en Felix. I realment ho vol.

—Tinc moltes coses a aprendre, senyor Conway, però n'hi ha una que només me la pot ensenyar vostè, perquè ningú més no té la resposta, i cregui'm que ho he preguntat a tothom.

—I què pot ser, això, senyor McDermott?

—Un cop prenguem les regnes del partit, com aconseguirem els diners per manegar-lo?

En Felix Conway obre del tot els braços, fa volar la manta com si fos un estel i sobresalta en Roscoe. Es descorda el sobre-tot i la jaqueta, es treu la bufanda per respirar millor i esclata a riure.

—Vol saber com s'aconsegueixen els diners —diu en Felix a en Roscoe, i la rialla es converteix en un rugit descontrolat; s'alça de la cadira i crida —: Que com s'aconsegueixen els diners? Mare de Déu, com s'aconsegueixen els diners!

I aleshores les rialles, que han arribat al paroxisme, li tanquen la gola i l'inflen en el seu intent de contenir-se. S'enlaira des de la cadira, amb un somriure que li omple tota la cara, s'alça com un globus ple d'aire calent, va rebotant a la barana de l'escala feta

22 WILLIAM KENNEDY

amb marbre de Tennessee, i segueix pujant fins que topa amb l'aranya de vidre del vestíbul, on explota en un últim tro de rialles que fa caure una pluja de vidrets sobre l'Eddie McDermott, el reformista aterrit que té a sota.